

Spis treści

Przedmowa	9
------------------------	---

I. W kręgu myśli polityczno-prawnej Hegla

1. Państwo w filozofii Hegla	11
2. <i>Staat über alles</i> : uwagi do § 330 <i>Zasad filozofii prawa</i>	24

II. Prawo w perspektywie filozofii Kanta

1. Wolność, etyka i prawo w obrębie „czystego rozumu”	31
2. Ideał „wiecznego pokoju” – założenia i rzeczywistość	41

III. Kant i Hegel: dwie tradycje myślenia o prawie międzynarodowym

1. Źródła dualizmu nowożytnej refleksji o prawie narodów	51
2. Prawo jako przedmiot poznania filozoficznego w myśli Kanta i Hegla	55
3. Między <i>civitas gentium</i> a <i>äußeres Staatsrecht</i>	58
3.1. Hegłowska idea państwa	58
3.2. Hegel: wola państwa jako ontyczne podłoże prawa międzynarodowego	60
3.3. Kant: prawo narodów w „obróbie czystego rozumu”	62
4. Stosunek wzajemny prawa międzynarodowego i prawa krajowego	65
5. Między solipsyzmem państwa a wspólnotą międzynarodową	68
6. Uwagi końcowe	73

IV. Suwerenność państwa w idealizmie niemieckim na tle nowożytnej historii idei suwerenności

75

V. Prawo i państwo w niemieckiej filozofii idealistycznej: próba syntezy

1. Wprowadzenie	101
2. Pojęcie prawa w idealizmie niemieckim	102
2.1. Aprioryczne uzasadnienie prawa	102
2.2. Wolność jako racja istnienia prawa pozytywnego	105
2.3. Prawo a moralność	109
3. Idea państwa	111
3.1. Reperkusje umowy społecznej w idealizmie niemieckim	111
3.2. Państwo jako „królestwo urzeczywistnionej wolności”	121
3.3. System prawny jako fundament państwa	124
4. Prawo międzynarodowe	127
4.1. Państwo suwerenne a natura prawa międzynarodowego	127
4.2. Prawo międzynarodowe a wojna	139
4.3. Wspólnota państw <i>versus</i> „państwo zamknięte”	143
4.4. Prawo międzynarodowe a prawo krajowe: stosunek wzajemny	155
5. <i>Zurück zu Kant</i>	157